

Boerderij & Water, de nieuwsbrief voor agrarische ondernemers in het beheergebied van het waterschap Noorderzijvest in Noord- en West-Groningen, Noord-Drenthe en het Lauwersmeergebied. Verschijnt twee keer per jaar.

Waterschap NOORDERZIJVEST

IN DEZE BOERDERIJ & WATER

- GRONINGEN EN NOORD-DRENTHE AAN DE SLAG OM GEVOLGEN KLIMAATVERANDERING TE BEPERKEN
- MINDER MUSKUSRATTEN IN 2021
- VEILIGE OEVERS DOOR GOED ONDERHOUD
- BODEM MET HELIKOPTERS IN BEELD GEBRACHT
- INLOOP-GEBIEDSBIJEENKOMST PEILBESLUIT CASPER HOMMES
- ALGEMEEN BESTUUR BEVEELT ROELAND VAN DER SCHAAF AAN ALS NIEUWE DIJKGRAAF
- WATEROVERLAST ZUIDELIJK WESTERKWARTIER
- START PROCEDURE EXTRA WATERBERGING IN DE ONLANDEN
- PERSPECTIEF VOOR NATUUR EN LANDBOUW IN LAUWERSMEERGEBIED
- SCHOON BOERENERF EN ERFAFSPOELING
- BESPUITINGEN MET GLYFOSAAT IN DE SPUITVRIJE ZONE EN TALUDS
- LET OP MET AANBRENGEN AFWATERINGSGOTEN

120STE AGRARIËR INVESTEERT IN SCHOON EN VOLDOENDE WATER

Het maximaal aantal deelnemers binnen de subsidieregeling 'uitvoeringsstimulans ten behoeve van de water- en bodemkwaliteit' is in korte tijd bereikt. De subsidieregeling biedt agrariërs uit het gebied van waterschap Noorderzijvest in Groningen een bijdrage in de kosten om te investeren in de verbetering van de water- en bodemkwaliteit.

Spoelplaats of schoffelmachine?

Akkerbouwer Derk Gesink uit Mensingeweer is deelnemer nummer 120 en sluit daarmee voorlopig eerst de hekken. Gesink is er nog niet helemaal uit hoe hij gaat investeren. "Ik zie meerdere mogelijkheden die ik kan toepassen op mijn bedrijf. Ik twijfel of ik ga investeren in een spoelplaats voor de veldspuit of toch een schoffelmachine, een machine die mechanisch onkruid verwijdert."

Deltaplan Agrarisch Waterbeheer

Waterschap Noorderzijvest stelt samen met de provincie Groningen ruim 1 miljoen euro subsidie beschikbaar. De subsidieregeling 'uitvoeringsstimulans ten behoeve van de bodem- en waterkwaliteit' is onderdeel van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer.

Zie ook www.dawnoordnederland.nl

GRONINGEN EN NOORD-DRENTHE AAN DE SLAG OM GEVOLGEN KLIMAATVERANDERING TE BEPERKEN

Overheidsorganisaties, waterschappen en waterbedrijven in de provincie Groningen en Noord-Drenthe, 20 in totaal, stemmen in met de Regionale Klimaatadaptatie Strategie. Dit is een gezamenlijke aanpak om de regio voor 2050 klimaat- en waterbestendig in te richten en daarmee voorbereid te zijn op de gevolgen van klimaatverandering. Met verschillende uitgangspunten voor de betrokken organisaties wordt gebiedsgericht en gezamenlijk ingezet op het werken mét klimaatverandering.

Henk Kusters, wethouder Noordenveld en vicevoorzitter van de stuurgroep Klimaatadaptatie: "Om onze regio klimaatbestendig te krijgen, moeten we samen in de versnelling. De kracht van deze strategie zit in de gebiedsgerichte benadering, waarbij water en bodem leidend zijn voor de ruimtelijke inrichting. We zetten bovendien zoveel mogelijk in op de verbinding met andere maatschappelijke opgaven, zoals zorg, bouwen en wonen."

Samenwerking centraal

In de Regionale Klimaatadaptatie Strategie staan opgaven benoemd die betrekking hebben op de inrichting van gebieden, maar vooral op de samenwerking. Melissa van Hoorn, gedeputeerde van de provincie Groningen: "Door onze krachten te bundelen zorgen we ervoor dat onze regio in de toekomst goed is voorbereid op steeds extremer weer. De opgaven hebben we daarom omgezet in uitgangspunten voor de betrokken organisaties."

Deze uitgangspunten zijn gericht op het vasthouden en tijdelijk opslaan van regenwater en het bestrijden van hitte. Ook mogelijkheden om functies te combineren zijn belangrijk, bijvoorbeeld een zonneakker met een waterberging of biodiversiteit door meer groen in stedelijk gebied. Verder staan er onderwerpen in zoals onderzoek doen naar de betekenis van droogte voor stedelijk gebied, afspraken maken over klimaatbestendige nieuwbouw, kennis uitwisselen over de inrichting van bedrijventerreinen en industriegebieden en het vergroten van bewustwording van klimaatverandering onder inwoners, zoals het bewust en zuinig omgaan met water.

Risico's

De betrokken organisaties hebben de risico's en kwetsbaarheden op een rij gezet. Uit verschillende testen blijkt dat de Gronings/Noord-Drentse regio gevoelig is voor de effecten van hitte, droogte, hevige neerslag en overstromingen. Zo zien we bijvoorbeeld in stedelijk gebied en op de hogere zandgronden gevoeligheid voor hitte en droogte. Dit kan onder andere gevolgen hebben voor de gezondheid van mensen. In de laaggelegen gebieden zien we met name gevolgen op het gebied van wonen en werken bij hevige neerslag, met bijbehorend overstromingsgevaar. De risico's en kwetsbaarheden zijn geanalyseerd en besproken, en op basis daarvan is deze strategie bepaald.

Stappen zetten

De Regionale Klimaatadaptatie Strategie is de regionale invulling van het landelijk Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (2018), dat als doel heeft Nederland klimaat- en waterbestendig in te richten. Met verschillende organisaties wordt vervolgens gesproken over nadere invulling en om tot projecten te komen die leiden tot een regionale uitvoeringsagenda. In de werkregio is € 13,1 miljoen uit het landelijke fonds Impulsregeling klimaatadaptatie beschikbaar voor maatregelen.

Meer informatie

- klimaatadaptatienederland.nl/overheden/deltaplan-ra/
- klimaatadaptatienederland.nl/overheden/sra/impulsregeling-klimaatadaptatie/

Foto Bas Kers

MINDER MUSKUS- EN BEVERRATTEN IN 2021

Waterschappen Noorderzijlvest, Hunze en Aa's, Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen vingen in 2021 17% minder muskusratten dan in 2020. De vangsten daalden in totaal van 9.160 muskusratten in 2020 naar 7.591 in 2021. Dit betekent dat we de populatie steeds beter onder controle krijgen. Ter vergelijking: tien jaar geleden vingen we in Noordoost-Nederland nog 65.009 muskusratten.

Instroom beverratten Duitsland

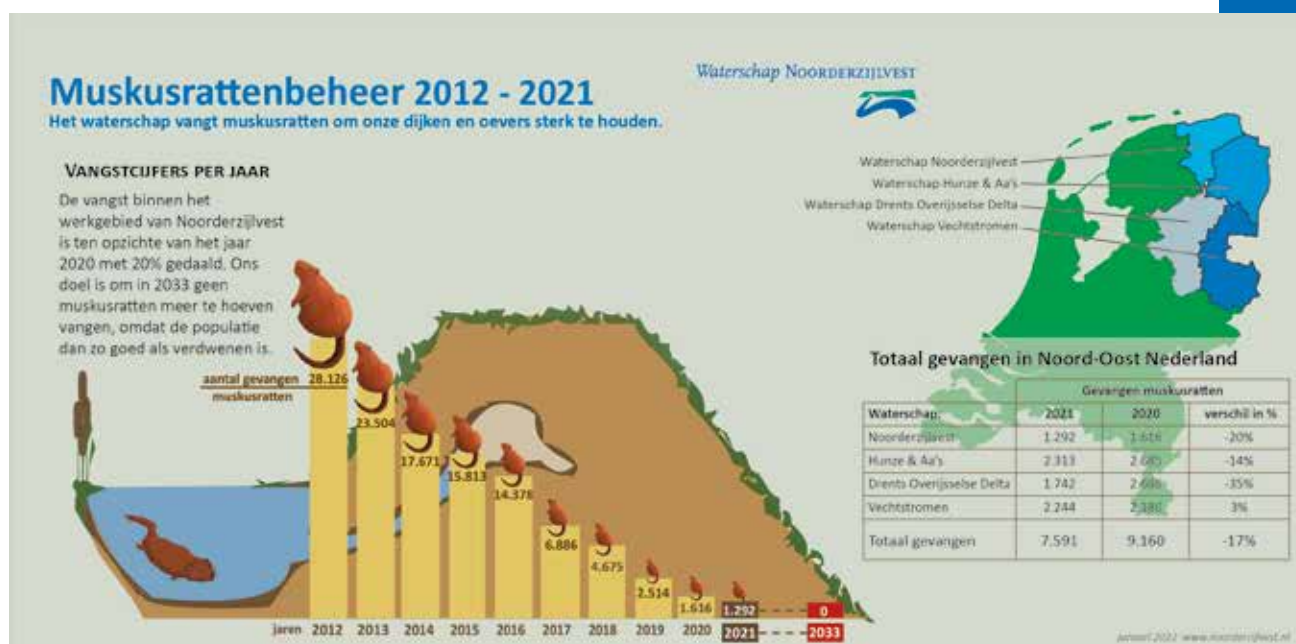
Ook de beverrattenvangst daalde in 2021. In 2021 waren dit er 417 tegenover 496 beverratten in 2020. Nederland heeft geen eigen beverrattenpopulatie. Ruim 95% van de vangsten vinden direct langs de grens met Duitsland plaats. Door de zachte winters van de afgelopen jaren is de beverrattenpopulatie in Duitsland sterk gegroeid, met als gevolg een toenemende instroom van beverratten naar Nederland. Door de beverratten direct langs de grens te vangen, voorkomen we zoveel mogelijk dat de beverrat zich over heel Nederland verspreidt.

Schade aan dijken

Muskus- en beverratten komen van nature niet voor in Nederland. De dieren hebben bij ons geen natuurlijke vijanden. Muskus- en beverratten worden gevangen, omdat ze gangen en holen graven in dijken en oevers. Ook maken ze nesten met uitgebreide ondergrondse gangenstelsels. Zo veroorzaken ze verzakkingen in dijken en kades. In het ergste geval kan een dijk of kade doorbreken en een polder onder water lopen.

Terugdringen tot landsgrens

De bestrijding van muskus- en beverratten is in ons land bij wet geregeld. Het doel is om de populatie zo klein mogelijk te houden, zodat schade beheersbaar is. In 2019 besloten de waterschappen om, net als de beverrat, ook de muskusrat terug te dringen tot de landsgrens. We streven ernaar dat in 2034 in het binnenland van Nederland geen levensvatbare populatie meer is.

VEILIGE OEVERS DOOR GOED ONDERHOUD

In het werkgebied van ons waterschap liggen kilometers beschoeiingen, kades en damwanden. Vaak is onduidelijk wie verantwoordelijk is voor het onderhoud van deze oeververdedigingswerken: is dat het waterschap of de aangrenzende grondeigenaar? Door deze onduidelijkheid is er achterstallig onderhoud en kunnen onveilige situaties ontstaan. Waterschap Noorderzijlvest wil daar samen met betrokkenen verandering in brengen. Daarom hebben we nieuwe uitgangspunten voor de inrichting en het onderhoud van kades, beschoeiingen en oevers op papier gezet.

Wie belang heeft, is verantwoordelijk

We gaan uit van een eerlijke verdeling van de lasten. Uitgangspunt is dat degene die belang heeft bij het in stand houden van het oeververdedigingswerk, verantwoordelijk is voor het onderhoud, ook financieel. Dit kan het waterschap zijn of de aangrenzende eigenaar, of beide partijen. Aangrenzende eigenaren van het hoofdwatersysteem kunnen daardoor te maken krijgen met het onderhoud aan oeververdedigingswerken en daarmee samenhangende gevolgen, al dan niet financieel. Dat willen we op een goede manier regelen.

Gebiedsprocessen en afspraken

Daarom houden we de komende jaren gebiedsprocessen door het gebied van Noorderzijlvest. Tijdens deze processen gaan we per gebied in gesprek met de betrokkenen. De nieuwe uitgangspunten vormen altijd de basis van deze gesprekken. Afspraken leggen we vast. Zo is duidelijk wie verantwoordelijk is voor welk onderhoud, ook in de toekomst. Het eerste proces start in het voorjaar van 2022 rondom het Damsterdiep in de gemeente Eemsdelta.

Naar een natuurlijker watersysteem

Naast duidelijkheid over onderhoudsplichten en veilige oevers, willen we toe naar een natuurlijker watersysteem met meer flauwe en natuurlijk-vriendelijke oevers. Dat is goed voor de biodiversiteit en de waterkwaliteit in ons werkgebied. Het kan ook kosten besparen. Bij nieuwe projecten gaan we vaker kiezen voor flauwe en natuurvriendelijke oevers. Dat doen we ook vaker wanneer oeververdedigingswerken aan vervanging toe zijn. In beide gevallen hebben we ook meer aandacht voor duurzaamheid.

BODEM MET HELIKOPTERS IN BEELD GEBRACHT

FRESHEM-NL gaat met een helikopter de ondergrond van delen van Nederland in beeld brengen. FRESHEM-NL staat voor **FRE**sh **S**alt groundwater distribution by **Helicopter** **E**lectro**M**agnetic survey. Bij dit landelijke onderzoek zijn provincies, waterschappen en drinkwaterbedrijven betrokken. Het doel is de aanwezigheid van (zout) grondwater in beeld te brengen en de aanwezigheid van kleilagen in de ondergrond.

Beter zicht op het grondwater en de diepe ondergrond

Het huidige beeld van de ondergrond is deels gebaseerd op gedateerde metingen. Deze metingen zijn daarnaast verspreid over ons beheergebied uitgevoerd. Hierdoor ontstaat een relatief globaal beeld. Om de risico's van bijvoorbeeld verzilting beter in te schatten, moeten we nauwkeuriger meten. Met een meetinstrument onder een helikopter brengen we de ondergrond gedetailleerd in beeld tot maximaal 200 meter diep. Daarbij brengen we zowel zoet en zout grondwater als kleilagen in kaart. Langs de kust kijken we vooral wat het zoutgehalte van het grondwater is en op welke diepte het grensvlak tussen zoet en zout ligt. Verder van de kust af kijken we vooral naar zoetwatervoorraden in de ondergrond voor de drinkwatervoorziening.

Samen werken aan de zoetwaterbeschikbaarheid

Door klimaatverandering staat de beschikbaarheid van zoet water onder druk. Als het langere tijd niet regent, ontstaat meer vraag naar zoet water. In de zomer voeren we daarom water aan vanuit het IJsselmeer. Maar aan die hoeveelheid zitten grenzen. Met een goed beeld van de ondergrond en daarmee van het risico op bijvoorbeeld verzilting, kunnen we samen gericht maatregelen nemen die effecten van verzilting op de lange termijn tegengaan. De nieuwe informatie helpt ook bij het zoeken naar plekken die geschikt zijn voor zoetwateropslag in de ondergrond. En geeft inzicht in de drinkwatervoorraad. Zo kunnen we samen werken aan het vergroten van de zoetwaterbeschikbaarheid in ons beheergebied.

Gezamenlijk onderzoek

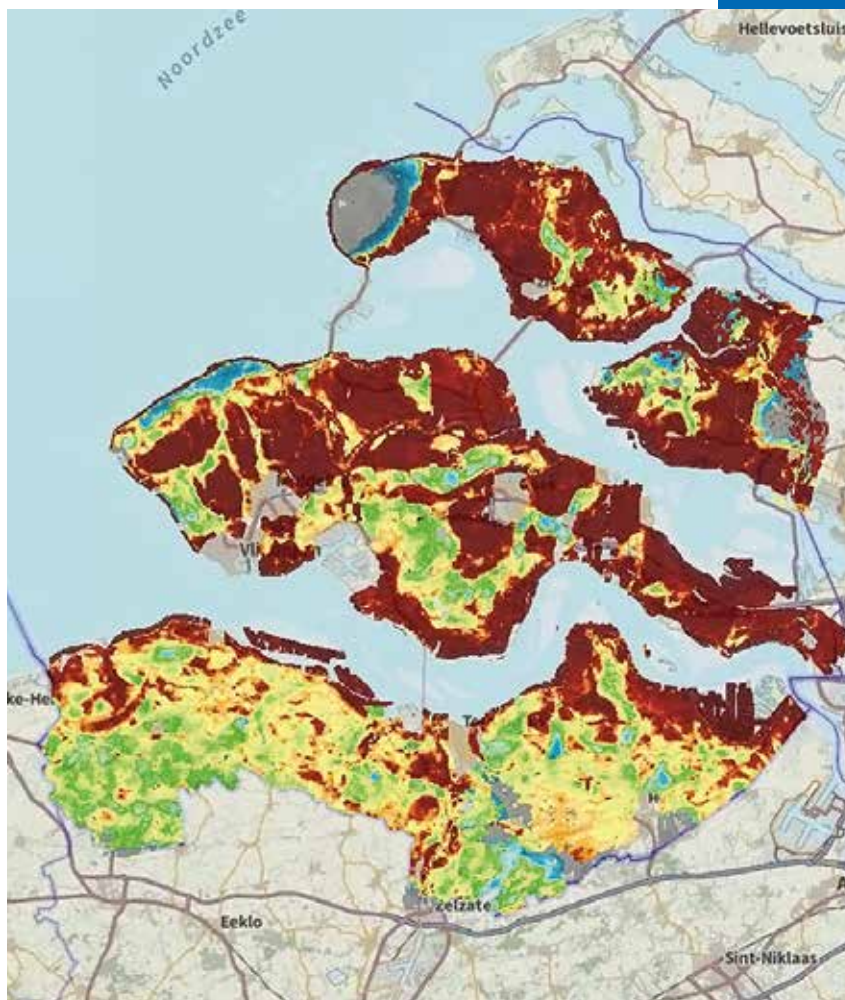
Het project wordt uitgevoerd in een groot deel van de kustprovincies in Nederland. Zeven provincies, zeven waterschappen, vijf waterleidingmaatschappijen en twee kennisinstituten werken daarin met elkaar samen. De totale kosten zijn ongeveer

€ 6 miljoen. Het Deltaprogramma Zoetwater financiert de helft hiervan, de rest betalen de betrokken partijen. De twee kennisinstituten, Deltares en TNO, voeren het project uit.

Planning

Dit jaar bereiden we het helikopteronderzoek voor. In 2023 gaat de helikopter vliegen en in 2024 en 2025 zijn de resultaten bekend.

FRESHEM is al eerder uitgevoerd in de Provincie Zeeland. De resultaten kunt u onder andere op deze interactieve kaart inzien [FRESHEM \(zeeland.nl\)](https://www.zeeland.nl/freshem)

INLOOP-GEBIEDSBIJEENKOMST PEILBESLUIT CASPER HOMMES

In het gebied Casper Hommes is er een bodemdaling van meer dan 10 centimeter als gevolg van de aardgaswinning. Door klimaatverandering en bodemdaling is het nodig om te onderzoeken of het watersysteem van deze gebieden nog voldoet aan onze normen. In 2021 hebben we met agrariërs en grondbezitters gesproken over het huidige functioneren van het watersysteem. Met behulp van onze rekenmodellen en de informatie uit de omgeving hebben we een concept-peilbesluit gemaakt. Hierin staan maatregelen die ons in staat stellen om ook in de toekomst het watersysteem optimaal te laten functioneren.

Concept-peilbesluit

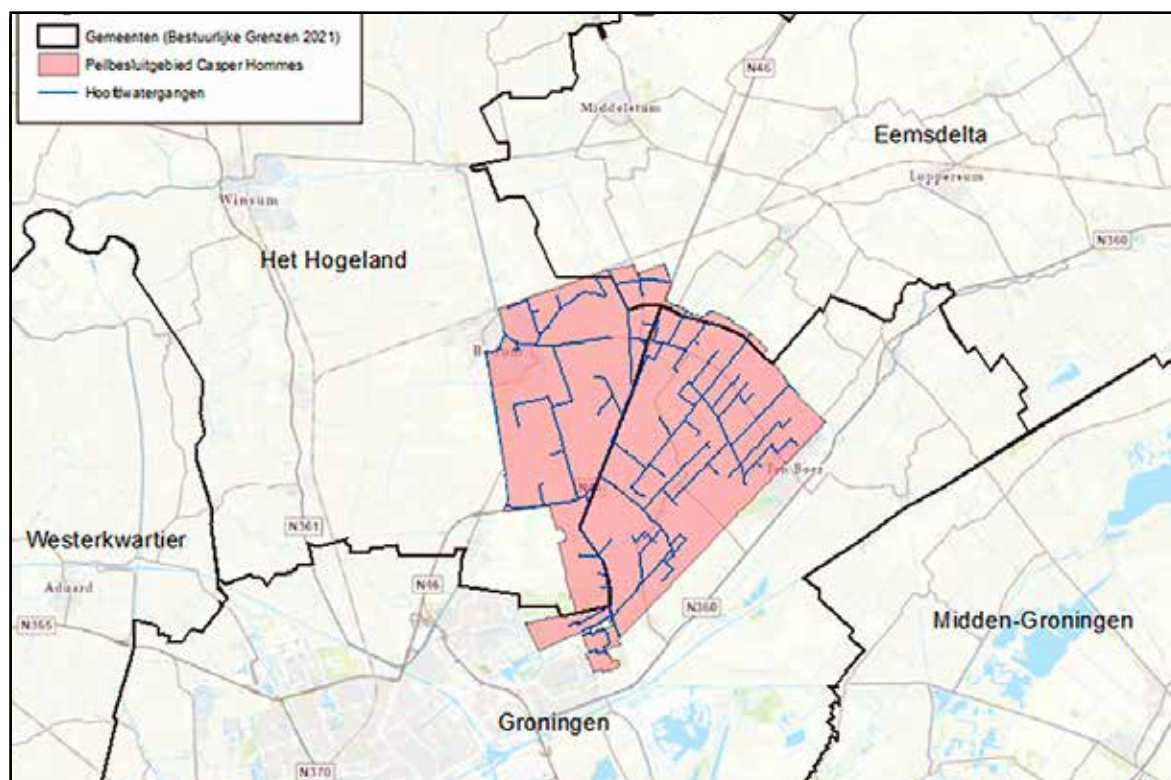
Dit concept-peilbesluit willen wij graag met alle belanghebbenden bespreken.

- Dat doen we tijdens een inloop-gebiedsbijeenkomst op donderdag 7 april 2022.
- U bent welkom tussen 19:30 en 21:00 uur in Rietland, Oosterseweg 62, 9785 TB in Zuidwolde.

Indien u hierbij aanwezig wilt zijn, kunt u een mail sturen naar peilbesluiten@noorderzijlvest.nl

Informatie

- Een toelichting op het peilbesluit en de onderbouwing hoe de vastlegging van het peilbeheer en de bijbehorende maatregelen tot stand zijn gekomen is te lezen in de storymap: [Peilbesluit Casper Hommes \(arcgis.com\)](https://arcgis.com/storymaps/view/peilbesluit-casper-hommes)
- Meer informatie over het ontwerp peilbesluit en de besluitvormingsprocedure vindt u op de pagina [Peilbesluiten](https://www.noorderzijlvest.nl/peilbesluiten)

ALGEMEEN BESTUUR BEVEELT ROELAND VAN DER SCHAAF AAN ALS NIEUWE DIJKGRAAF

Het algemeen bestuur heeft op woensdagavond 23 maart unaniem besloten om Roeland van der Schaaf aan te bevelen als nieuwe dijkgraaf van Waterschap Noorderzijlvest. Hij volgt daarmee Bert Middel op die per 1 juli met pensioen gaat. De nieuwe dijkgraaf wordt door de Kroon benoemd voor een periode van zes jaar.

Ervaren bestuurder

De 51-jarige Van der Schaaf is sinds 2012 wethouder (PvdA) in de gemeente Groningen. Hij heeft als wethouder ruime bestuurlijke ervaring onder meer in het ruimtelijke domein. Tot zijn portefeuille behoren onder andere ruimtelijke ontwikkeling, wonen, wijkvernieuwing, versterking en herstel. Daarvoor was Van der Schaaf werkzaam bij een woningbouwcorporatie en bij de gemeente.

Toekomstgericht

De beoogde opvolger van Bert Middel werd door de vertrouwenscommissie gekozen uit 33 kandidaten (9 vrouwen en 24 mannen). Lambert Zwiers voorzitter van de vertrouwenscommissie: "Het waterschap Noorderzijlvest heeft gezocht naar een echte verbinder, iemand die uitstekend kan samenwerken en het belang van water landelijk en regionaal prominent op de agenda kan zetten. Het algemeen bestuur heeft het volste vertrouwen dat Roeland van der Schaaf als dijkgraaf sturing kan geven aan deze ontwikkelingen".

Van der Schaaf noemt de functie van dijkgraaf een prachtige kans: "Ik heb met veel plezier bijna tien jaar lang het wethouderschap in de gemeente mogen vervullen, de functie van dijkgraaf is daarop een erg mooi vervolg. Noorderzijlvest heeft in de komende jaren stevige uitdagingen zoals de aanpassing aan de gevolgen van de klimaatverandering. Water gaat steeds een belangrijkere rol spelen in onze samenleving. Ik voel me vereerd als dijkgraaf - in samenwerking met alle betrokkenen - daaraan te mogen bijdragen".

Verdere procedure

Het algemeen bestuur stuurt de aanbeveling aan Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen. Zij sturen deze, samen met hun beschouwingen, aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat. Roeland van der Schaaf wordt door de minister vervolgens voorgedragen voor benoeming tot dijkgraaf bij koninklijk besluit. Er van uitgaande dat de voordracht wordt overgenomen, gaat Van der Schaaf medio zomer aan de slag als dijkgraaf.

WATEROVERLAST ZUIDELIJK WESTERKWARTIER

In het Zuidelijk Westerkwartier viel vanaf zondag 20 februari in korte tijd erg veel regen. We ontvingen veel meldingen van lokale wateroverlast. Gemalen draaiden volop om het overtollige water af te voeren. Afvoeren naar zee was alleen op dinsdag en vervolgens op zaterdag mogelijk.

Eerste inzet van waterberging De Dijken-Bakkerom

Om het peil extra te laten zakken, werd op 21 februari voor het eerst water ingelaten in het waterbergingsgebied De Dijken-Bakkerom (video). Binnen een uur was een groot deel van de berging al onder water gezet. Deze waterberging kan ruim 1 miljoen kuub water bergen.

Inzet van compartimenteringsstuwen en overloopgebieden

Het water werd naar de berging geleid door de beide nieuwe compartimenteringsstuwen in het Hoendiep en het Lettelberterdiep omhoog te zetten. De stuwen konden de volgende dag weer naar beneden. Ook de Lettelberterbergboezem en de overloopgebieden ten noorden van het Leekstermeer hebben we ingezet om de wateroverlast te bestrijden.

Gecontroleerd afvoeren

Vanaf 28 februari waren de waterstanden voldoende gedaald om de overloopgebieden weer leeg te laten lopen via polder Vredewold. Woensdag 2 maart konden we waterberging De Dijken-Bakkerom weer open zetten. We hebben een van de vier schuiven geopend waardoor we het water gecontroleerd konden afvoeren. De schuif kon enkele dagen later weer dicht.

Enkele weken nodig voor afvoer

Daarna namen de stuw op de grens van de berging en het gemaal van polder de Dijken de afvoer vanuit de berging over. Het duurde enkele weken totdat de waterstand in de berging weer normaal was. Tijdens het legen hebben we de waterstanden in en rondom de berging en de weersverwachting goed in de gaten gehouden om als het nodig is bij te kunnen sturen.

Uitgebreide nieuwsberichten en informatie over de waterbergingen leest u op www.zuidelijkwesterkwartier.nl

START PROCEDURE EXTRA WATERBERGING IN DE ONLANDEN

Ons waterschap wil extra waterberging realiseren in De Onlanden. Het doel is wateroverlast in de regio zoveel mogelijk voorkomen. Dit is nodig, omdat er steeds vaker heftige neerslag voorkomt.

Om dit ruimtelijk mogelijk te maken hebben we provincie Drenthe gevraagd een projectprocedure te doorlopen. En een procedure voor een milieueffectrapportage. Gedeputeerde Staten hebben op 8 maart hiermee ingestemd en starten een projectbesluit onder de nieuwe Omgevingswet. We kiezen voor deze procedure, omdat De Onlanden meerdere gemeenten doorkruist. En ook omdat de definitieve besluitvorming naar verwachting onder de nieuwe Omgevingswet valt.

Informatiebijeenkomsten

We betrekken de omgeving nauw bij ons plan om extra waterberging in De Onlanden te creëren.

- Op 22 maart hebben we een digitale bijeenkomst gehouden.
- Op 29 maart, 5 en 7 april zijn er informatiebijeenkomsten in Eelderwolde, Roderwolde en Peize.

Hier worden de plannen en mogelijke maatregelen besproken. We leggen dan ook de procedure uit, zodat iedereen weet wat er gaat gebeuren. En wanneer u kunt reageren. Ook gaan we in gesprek met diverse belangenorganisaties in het gebied. Wil u meer weten? Kijk dan op <https://www.noorderzijlvest.nl/optimalisatie-van-de-onlanden>

Reageren op het plan

Van vrijdag 11 maart tot en met 5 mei ligt de 'Toelichting projectbesluit en milieueffectrapportage' ter inzage. Het staat dan op www.officielebekendmakingen.nl. In deze periode kan iedereen die dat wil, een reactie indienen. Die reactie moet naar Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe.

Waarom extra waterberging

De Onlanden is een natuurgebied waar bij heftige neerslag ook water opgevangen wordt. Zoals bijvoorbeeld eind februari toen er heel veel regen viel. Het water uit de kop van Drenthe stroomt dan naar De Onlanden, omdat dit gebied lager ligt. Er kwam toen op veel plaatsen water in De Onlanden te staan.

Klimaatscenario's voorspellen steeds vaker hevige en langdurige regenval. Daarom is meer ruimte voor water nodig. Er kan nu 7,5 miljoen kuub water in De Onlanden opgevangen worden. De extra waterberging biedt volgens de plannen nog eens ruimte aan 5,2 miljoen kuub water. Hierdoor kan er bij extreme situaties tijdelijk (een aantal dagen) meer water opgevangen worden, voordat het naar zee wordt afgevoerd. Daarbij zijn de meest kwetsbare gebieden als laatste aan de beurt om extra water op te vangen. In 2025 moet het gebied klaar zijn om extra water te bergen.

Betrokken partijen

Initiatiefnemer Waterschap Noorderzijlvest en bevoegd gezag Provincie Drenthe werken bij de realisatie van extra waterberging in De Onlanden samen met Provincie Groningen en de gemeenten Tynaarlo en Noordenveld. Ook de terreinbeheerders Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Stichting Het Drentse Landschap praten mee. De besturen van deze partijen besloten afgelopen najaar tot het verder uitwerken van de realisatie van de waterberging binnen de grenzen van De Onlanden, met aandacht voor de kwetsbare natuur. Dat gebeurde nadat duidelijk werd dat alternatieven buiten de grenzen van de Onlanden op de korte termijn niet haalbaar zijn. Ook voor de langere termijn blijven de betrokken partijen met elkaar in gesprek. Er komt een toekomstvisie op het watersysteem buiten De Onlanden, waarin ook andere thema's als landbouwtransitie en natuurdoelen worden meegenomen.

PERSPECTIEF VOOR NATUUR ÉN LANDBOUW IN LAUWERSMEERGEBIED

Van zorgen naar zekerheid rond zoet en zout water in het Lauwersmeer

Herstel van een natuurlijker overgang tussen zoet en zout water in het Lauwersmeer lijkt mogelijk te zijn zonder dat de landbouw daar hinder van ondervindt. Dat is de conclusie na gesprekken van landbouwers en natuurorganisaties op uitnodiging van het waterschap Noorderzijlvest en de provincie Groningen. De gesprekken vonden plaats naar aanleiding van zorgen over doelen voor het zoutgehalte in het meer voor de Kaderrichtlijn Water 2022-2027.

Op dit moment zijn de R.J. Cleveringsluizen en de dijk een relatief harde overgang tussen zoet en zout water. Dat is ongunstig voor vissen en daarmee de natuurkwaliteit van de Waddenzee en het Lauwersmeer. Voor de landbouw is de beschikbaarheid van zoet water belangrijk. Om met beide goed rekening te kunnen houden is de eerste stap een uitgebreider en toegankelijk meetsysteem van zoutgehalte in en om het meer.

Landbouw

Met een verbeterd openbaar meetnet op en rond het water kan iedereen straks ieder moment van de dag de actuele gegevens rondom het zoutgehalte bekijken. Hiermee kunnen we ook beter onderzoeken hoe het zoute water zich gedraagt en waar het vandaan komt. Op basis van de actuele metingen kunnen we meteen ingrijpen, mocht dat nodig zijn, bijvoorbeeld met de bediening van de sluizen. Ook kijken we of de zoetwatervoorraad rond het Lauwersmeer voor de landbouw verbeterd kan worden.

Vismigratie

Een andere uitkomst van de gesprekken is dat het visvriendelijk spuien met de R.J. Cleveringsluizen verbeterd kan worden. Vissoorten zoals de paling en de rivierprik trekken van de Waddenzee naar de Drentse beken en weer terug, via de sluizen. Zo visvriendelijk mogelijk spuien is voor deze soorten cruciaal. Het spuien kunnen we verbeteren door een verruimd spuiwenster. Daardoor krijgen vissen meer gelegenheid om te trekken.

Hoe verder?

Op korte termijn gaan we samen met de andere overheden in en rond het meer het openbare meetnet opzetten. Het perspectief voor de lange termijn gaat mee in de onderzoeken naar het waterbeheer van het Lauwersmeer en de ontwikkeling van de brede kustzone.

PLANNEN DIJKVERSTERKING TER INZAGE

De plannen voor de dijkversterking Lauwersmeerdijk-Vierhuizergat liggen van 28 maart tot en met 9 mei ter inzage. Op 4 april om 19.00 uur is er een online informatiebijeenkomst over de plannen. We maken u dan wegwijs in de plannen en u kunt uw vragen stellen. Meer informatie leest u op lauwersmeerdijk.noorderzijlvest.nl

Rapport 'Van zorgen naar zekerheid rond zoet en zout'

Gebiedsproces KRW Lauwersmeer biedt perspectief aan natuur en landbouw.

[Rapport - Gebiedsproces KRW Lauwersmeer - Van zorgen naar zekerheid rond zoet en zout.pdf](#)

PRAKTISCHE OPLOSSINGEN VOOR EEN SCHOON BOERENERF

Bij activiteiten op een melkveehouderij kunnen voer en mest of resten daarvan op het erf terecht komen. Bij neerslag komen deze stoffen nog vaak en ook onbewust in het oppervlaktewater terecht. Daarmee gaan voor het bedrijf waardevolle voedingsstoffen verloren. Tegelijkertijd geven de stoffen in het water te veel voeding waardoor de waterkwaliteit terugloopt. In veel gevallen is dit probleem met simpele aanpassingen in de bedrijfsvoering en op het erf op te lossen.

Project Schoon boerenerf

Adviseurs van het LTO-Noordproject 'Schoon boerenerf' geven praktische oplossingen en tips om afspoeling vanaf het boerenerf te voorkomen. Het voorkomen van afspoeling van voedingsstoffen helpt om de waterkwaliteit te verbeteren.

Praktische oplossingen en tips

Als deelnemer aan het project 'Schoon boerenerf':

- kunt u gebruik maken van de Erfscan Veehouderij, die scan geeft u een eerste inzicht geeft in de erfsituatie en de geldende wet- en regelgeving;
- krijgt u gratis advies over de erfsituatie op uw bedrijf tijdens een bedrijfsbezoek;
- krijgt u praktische en uitvoerbare oplossingen en tips om knelpunten op het erf op te lossen.

AANMELDEN

Wilt u weten wat wel en niet mag, wat uw erfsituatie is en waar praktische verbeteringen mogelijk zijn? Meld u dan aan voor een kosteloos en vrijblijvend erfadvies op www.schoonboerenerf.nl

ERFAFSPOELING

Vooraf in perioden met veel neerslag ontstaat op de boerenerven erfafspoeling.

Veehouderij

Bij de veehouderij gaat het dan vaak om hemelwater vermengd met bijvoorbeeld voerresten en mest of mestvocht dat dan doorsijpelt of percoleert. Een andere afvalwaterstroom vormen de perssappen. Deze ontstaan bijvoorbeeld bij te nat ingekuult gras of mais of uit natte bijproducten. Perssappen, percolaatwater en mest of mestvocht bevatten veel voedingsstoffen. Komen ze in het oppervlaktewater? Dan stijgt de zuurstofvraag om deze stoffen af te breken. Hierdoor kan het water zuurstofloos worden en kan het waterleven afsterven. Het water is dan ook niet meer geschikt als beregeningswater of voor veedrenking.

Akkerbouw

Bij de akkerbouw ontstaat erfafspoeling bijvoorbeeld bij het wassen van kuubskisten en bij het reinigen van machines. Het gaat hierbij met name om gewasbeschermingsmiddelen. Ook bij de opslag van bijvoorbeeld mest, champost en compost kan percolaatwater ontstaan. Dat heeft negatieve gevolgen voor het oppervlaktewater.

Schoon Erf, Schoon Water

Om samen met de sector dit soort emissies aan te pakken zijn diverse projecten opgestart. Eén daarvan is Schoon Erf, Schoon Water Groningen. Tijdens dit project krijgt u gratis advies hoe u de erfafspoeling vaak met praktische maatregelen al kunt beperken.

AANMELDING NOG MOGELIJK

U kunt zich nog steeds aanmelden voor Schoon Erf, Schoon Water Groningen. Bent u akkerbouwer, loonwerker of melkveehouder? En wilt u meer weten over praktische en realiseerbare maatregelen om erfafspoeling van uw erf tegen te gaan? Meld u dan aan als deelnemer via www.dawnoordnederland.nl. *Het is geheel vrijblijvend en het advies kost u niets!*

BESPUITINGEN MET GLYFOSAAT IN DE SPUITVRIJE ZONE EN TALUDS

In het werkgebied van Waterschap Noorderzijlvest zien we in het na- en voorjaar regelmatig dat percelen en perceelsranden gespoten worden met een Glyfosaathoudend middel. De begroeiing verkleurt dan geel. Deze bespuitingen zijn bedoeld om onkruid te bestrijden, voor het nieuw te telen gewas wordt gezaaid of gepoot.

Spuitvrije zone Braakliggend land

Let er op dat u voor braakliggend land een spuitvrije zone van 50 cm of meer aan moet houden. Het gaat dan om percelen waar geen gewas meer op staat. Binnen 50 cm vanaf de insteek van de sloot mag u dus geen gewasbeschermingsmiddelen toepassen.

Spuitvrije zone percelen met graan

Ditzelfde geldt ook voor de percelen met graan. Ook hier geldt een teelt- en dus ook spuitvrije zone van 50 cm vanaf de insteek. Toepassing van Glyfosaat in het talud is altijd verboden omdat er geen Glyfosaathoudend middel is met een toelating voor het talud.

Toezicht op naleving

Komend jaar gaan de toezichthouders van Noorderzijlvest hier extra aandacht aan schenken. Voor bespuitingen in het talud maken zij een boeterapport op en ook doen zij een doormelding. Dat kan nadelige gevolgen hebben voor uw eventuele toeslagen vanuit het Gemeenschappelijk landbouwbeleid.

LET OP MET AANBRENGEN VAN AFWATERINGSGOTEN

Tijdens het maaien komen medewerkers van de buitendienst van het waterschap veel afwateringsgoten tegen in maaipaden. Deze kunnen voor lastige en gevaarlijke situaties zorgen. We begrijpen dat het water van de percelen af moet, maar door afwateringsgoten kunnen eenvoudig spoelgaten of scheuren in de wal ontstaan waardoor het talud kan afschuiven. Bovendien zijn deze goten tijdens de maairondes slecht of niet te zien, met alle gevolgen van dien. De afwateringsgoten zorgen daarnaast voor de nodige schadeposten aan het materiaal (klepelmaaiers).

Voorstel

Wanneer het maaipad te hoog ligt, kunt u contact opnemen met het waterschap. Wij kijken dan, samen met u, wat we er in het voor- en/of najaar aan kunnen doen, als het gewas van het perceel is.

Wilt u toch afwateringsgoten door het maaipad trekken? Doe dit dan bij voorkeur diagonaal. De kans op spoelgaten is dan kleiner. Ook hebben de klepelmaaiers hier minder last van. Een nog mooiere oplossing is om een buis onder het maaipad aan te brengen en een zichtbare paal in het talud te plaatsen. Zo zien wij de afwateringsgoot op tijd en kunnen wij er rekening mee houden.

BOERDERIJ & WATER DIGITAAL

BOERDERIJ & WATER DIGITAAL ONTVANGEN?

Stuur een e-mail naar agrariers@noorderzijlvest.nl

Vermeld uw naam en postadres, dan halen wij u van de adreslijst voor de papieren editie.

U KUNT OOK VOLGEN OP
FACEBOOK.COM/NOORDERZIJVEST
TWITTER.COM/@NOORDERZIJVEST

Colofon

Waterschap Noorderzijlvest
Postbus 18
9700 AA Groningen

T: +31 (0)50 304 89 11
E: info@noorderzijlvest.nl
W: www.noorderzijlvest.nl

redactie en opmaak: Noorderzijlvest
fotografie: Noorderzijlvest
Volg ons op twitter via [@Noorderzijlvest](https://twitter.com/Noorderzijlvest)

nummer 20
voorjaar 2022
oplage: 2.500

Hoewel deze nieuwsbrief met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kunt u er geen rechten aan ontleenen.